

VOLDSRISIKOVURDERING VED UTVIKLINGSHEMMING OG AUTISME: ARMIDILO

Lise Marita Kvalø Hansen og Siv Anita Aasnes

Spesialvernepleiere og fagrådgivere

Siv.aasnes@stolav.no

**Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg**

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

FENOMENFORSTÅELSE

Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

RISIKO =

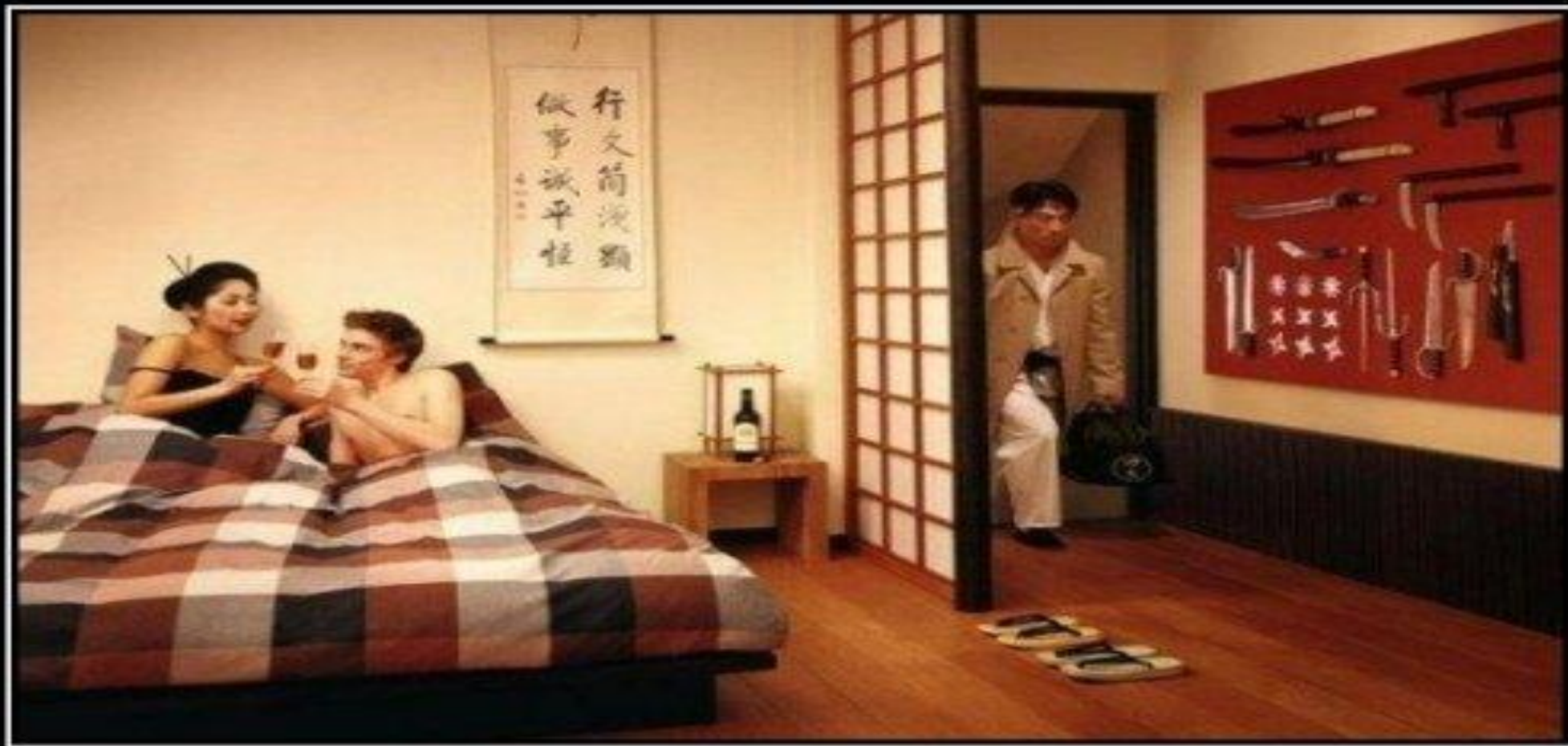
SANNSYNLIGHET X KONSEKVENNS

**Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg**

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

THIS
WILL NOT END WELL

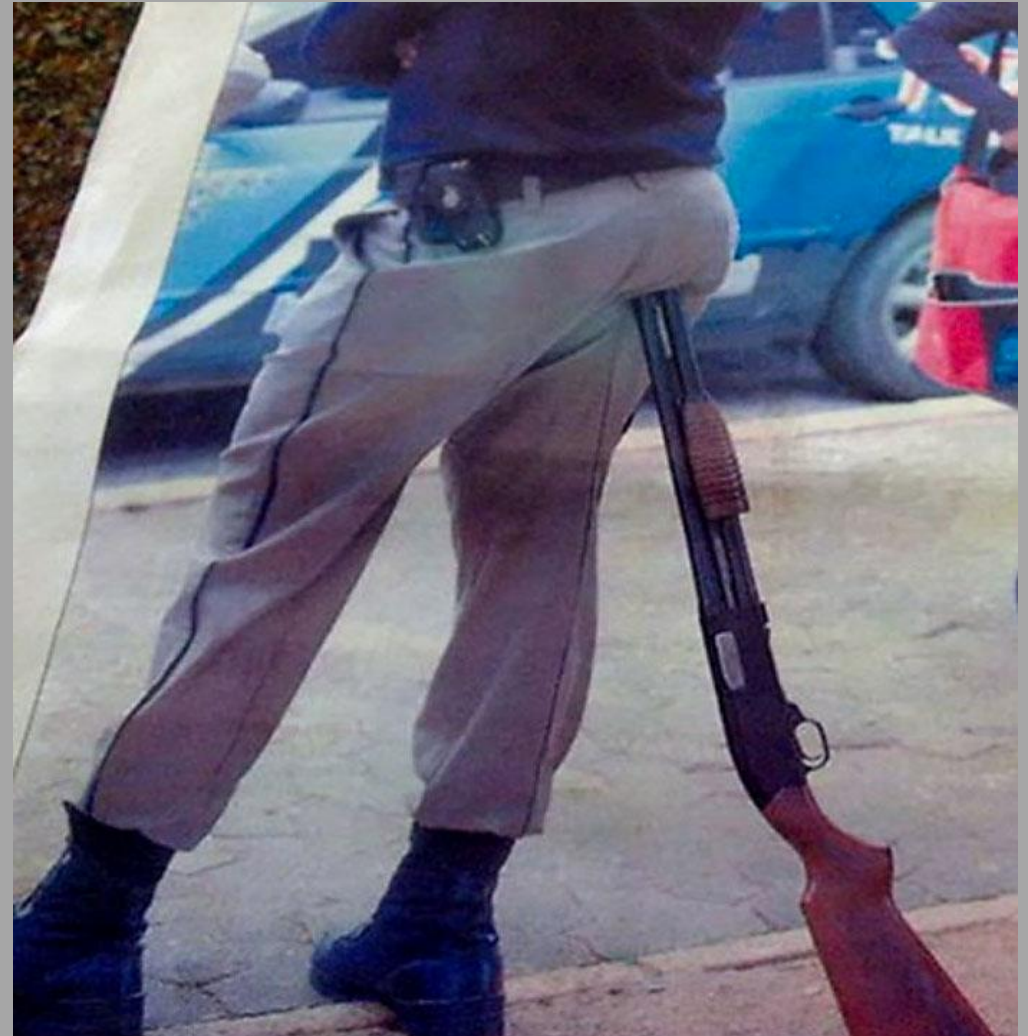
RISIKOVURDERING EN EVALUERINGSPROSESS SOM:

- (1) PEKER PÅ FAKTORER SOM KAN BIDRA TIL RISIKO FOR FREMTIDIGE VOLDSHANDLINGER OG
- (2) UTVIKLING AV TILTAK SOM KAN REDUSERE ELLER KONTROLLERE RISIKO

Det vesentligste ved en risikovurdering er
voldsprevensjon og ikke
voldsprediksjon

Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg

STRUKTURERTE KLINISKE VERKTØY (SKV)

[HTTPS://WWW.HELSE DIREKTORATET.NO/FAGLIGE-RAD/VOLDSRISIKOUTREDNING-VED-ALVORLIG-PSYKISK-LIDELSE](https://www.helseDirektoratet.no/faglige-rad/voldsriskoutredning-ved-alvorlig-psykisk-lidelse)

- Å UTREDE INDIVIDSPESIFIKKE RISIKOFAKTORER
- Å KARTLEGGE I HVILKE SAMMENHENGER EN PERSON VIL KUNNE UTGJØRE EN RISIKO
- Å FORESLÅ HVILKE STRATEGIER SOM ER NØDVENDIGE FOR AT RISIKOEN BLIR LAVEST MULIG

DE VIKTIGSTE UTREDNINGSOMRÅDENE:

- HVILKE INDIVIDUELLE, SAMHANDLINGS- OG SOSIALE FAKTORER ER FORBUNDET MED ØKT RISIKO FOR VOLD HOS DEN ENKELTE?
- HVILKE STRATEGIER KAN REDUSERE DENNE RISIKOEN?
- HVORDAN KAN EN SIKRE AT DE RELEVANTE RISIKOSTRATEGIENE BLIR IVERKSATT OG OPPRETTHOLDT RUNDT DEN ENKELTE?

Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

TO RETNINGER I FORSTÅELSE AV RISIKO

MEDISINSK FORSTÅELSE

FOKUS PÅ EGENSKAPER VED
INDIVID

KONTEKSTUELL FORSTÅELSE:

FOKUS PÅ SITUASJONELLE
FAKTORER (MILJØFAKTORER)

Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

ARMIDILO G/ S

INDIVIDUELLE FAKTORER

- ✓ Samtykke til oppfølging og tilsyn
- ✓ Behandling
- ✓ Håndtering av egen risiko
- ✓ Impulsivitet
- ✓ Problematisk rusbruk
- ✓ Psykisk helse
- ✓ Relasjoner
- ✓ ++

MILJØFAKTORER – OMGIVELSER

- ✓ Holdninger til klienten
- ✓ Kommunikasjon mellom personalet
- ✓ Klientspesifikk kunnskap
- ✓ Kontinuitet i oppfølgingen
- ✓ Kasusspesifikke faktorer

**Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg**

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

INDIVIDUELLE FAKTORER

Samtykke til oppfølging
Samarbeid om oppfølging
Seksuelt avvik
Seksuell opptatthet
Håndtering av egne overgrep/vold
Emosjonell mestring
Relasjoner
Impulsivitet
Rusmisbruk
Psykisk helse
Kasusspesifikke faktorer

**Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg**

MILJØFAKTORER – OMGIVELSER

Holdninger til klienten
Kommunikasjon mellom
personalet
Klientspesifikk kunnskap
Kontinuitet i oppfølgingen
Kasusspesifikke faktorer

RISIKOVURDERINGSPROSESS

Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

SUPPLERENDE UNDERSØKELSER

Brøset violence checklist (skårer risiko for vold i kort perspektiv)

Forvasler ERM (Early recognition method)

SOFA (skjema for oversikt over forvarsel om farlig atferd)

REFA (registrering av farlig atferd)

VAFA (vurdering av farlig atferd)

(Helsebiblioteket.no)

Funksjonelle analyser

QABF

Faseregistrering

**Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg**

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

HÅNDBTERINGSSTRATEGIER

- TILSYN
- KONTROLL
- SIKRING

**Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg**

 depositphotos

Image ID: 215857192 | www.depositphotos.com

HÅNDTERING BASERT PÅ VEKST/ UTVIKLING

Håndteringsplaner

Samtalebaserte metoder (psykoedukasjon, KAOS)

Tegnøkonomisystemer

Atferdsavtaler

Progresjonsplaner

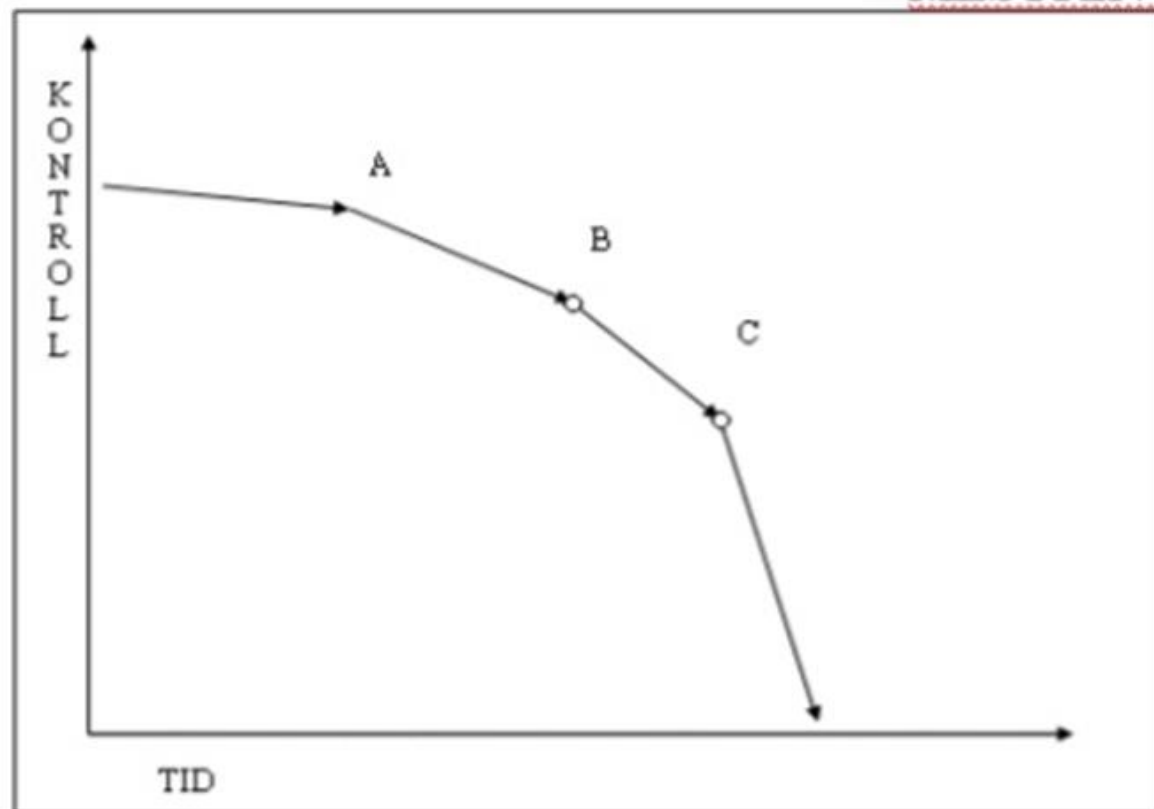

**Sentral fagenhet
for tvungen
omsorg**

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

MESTRINGSPLAN

I hvilke situasjoner kan jeg miste kontroll?
Hva er første varsel på at kontrollen blir mindre?
Hva er det verste som kan skje?

- 1.
- 2.

Hva er det jeg gjør som hindrer at jeg mister kontrollen?
Egenskaper med meg:

- 1.
- 2.

Ting jeg gjør på A, B, og C

- 1.
- 2.
- 3.

Hvem kan hjelpe meg og hvordan?

- 1.
- 2.

GRUPPA

MILJØET

Hvordan jobbe med det i:

MEG SELV

I FREMTIDEN

OPPSUMMERT

HVA KAN KOMME TIL Å SKJE

UNDER HVILKE **BETINGELSER** (individ og miljø)

BESKRIVE FOREKOMST OG FREKVENS

ALVORLIGHET

SANNSYNLIGHET OG KONSEKVENSER

HVILKE **TILTAK** KAN FOREBYGGE/
FORHINDRE RISIKO